

AVFALLSPLAN 2019 - 2022

AVFALLSPLAN FOR OSLO HAVN KF

Oslo containerterminal i Sydhavna og Oslo by i bakgrunnen.

Foto: Espen Braana.

Ansvarlig for avfallsplanen er Torstein Jøleid og Heidi Neilson i Oslo Havn KF (kontakt: heidi.neilson@oslohavn.no).

Sist endret 15.11.19 av Heidi Neilson (miljøsjeff i Oslo Havn KF)

Godkjent av Fylkesmannen i Oslo og Akershus 01.10.2019

Revidert versjon må sendes Fylkesmannen senest i august 2022

SAMMENDRAG.....	3
1. OM OSLO HAVN.....	4
1.1. NØKKELTALL FRA OSLO HAVN KFs ÅRSBERETNING 2018	5
2. OSLO HAVNS FORMÅL	7
2.1 OSLO HAVN KFs VISJON, KJERNEVIRKSOMHET OG FORRETNINGSIDE	7
2.2 HAVS MÅL FOR 2030	7
2.3 OSLO HAVN KF ER ISO 14001:2015 MILJØSERTIFISERT	7
3. AVFALLSPANENS VIRKEOMRÅDE, FORMÅL OG ANSVARSFORDELING	8
3.1. OSLO HAVN KF ER ANSVARLIG FOR:	8
4. RAMMEBETINGELSER	10
4.1.1. MARPOL og EU-direktiv.....	10
4.1.2. Forskrift om levering og mottak av avfall og lasterester fra skip.....	10
4.1.3. Forurensningsloven m/forskrift om farlig avfall.....	10
4.1.4. Forskrift om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum	10
5. GEBYRSYSTEMET FOR AVFALLSHÅNDTERING I OSLO HAVN	11
6. RENOVATØR I OSLO HAVN	12
6.1. OSLO HAVN KFs KRAV OG FORVENTNINGER TIL RENOVATØR PÅ KONTRAKT.....	12
6.1.1 Krav til renovatør i Oslo Havn KF:.....	12
6.2. OSLO HAVN KFs KONTROLLRUTINER AV RENOVATØR	13
7. AVFALLSHÅNDTERING VED EKSISTERENDE MOTTAKSANLEGG I OSLO HAVN	14
7.1. OVERSIKT OVER AVFALLSTYPER OG MENGDER SOM BLIR MOTTATT I OSLO HAVN	14
7.2. RUTINER VED MOTTAKSANLEGG I OSLO HAVN	15
7.3. AVFALL SOM IKKE SKAL MOTTAS	17
8. KART PÅ MILJØSTASJONER FOR SKIPSAVFALL I OSLO HAVN	18
9. RAPPORTERING OG INFORMASJON	19
9.1. RAPPORTERINGSRUTINER.....	19
9.2. MANGELFULL SORTERING	19
9.3. AVVIKSMELDING FRA SKIP	19
9.4. INFORMASJON TIL HAVNEBRUKERNE	20
10. ANSVAR, ORGANISERING OG PLIKTER.....	21
VEDLEGG 3: ENDRINGSLOGG AV DENNE AVFALLSPANEN SIDEN 2004 I OSLO HAVN KF	22

Sammendrag

Denne avfallsplanen skal gi en tilstrekkelig vurdering av behovet for mottaksanlegg for avfall fra skip og lasterester i Oslo havn. Avfallsplanen gjelder for de offentlige kaiene innenfor Oslo havns geografiske område. Renovatør, Stena Recycling AS, utfører oppdraget på vegne av Oslo Havn KF i samsvar med dagens regelverk. Avfallsplanen beskriver:

- Systemløsningene for mottak av avfall (miljøstasjonene) som er etablert på kaiene.
- Lovpålagte plikter som kaieier og skipsfører har for å sikre mottaksanlegg og innlevering av avfall.
- Rutiner som skal følges for å sikre at avfallet oppbevares og håndteres forsvarlig i havnene og ved den videre disponeringen.

Foreliggende versjon av avfallsplanen er oppdatert etter tilbakemeldingene fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus (FMOA) datert 15.12.2016, samt endringer som ble foretatt i forurensningsforskriftens kapittel 20 i 2018. Samtidig endring i avfallsforskriften kapittel 11 i 2018. Miljødirektoratets veileder M – 714 er også lagt til grunn for oppdateringen.

Planen vil heretter bli oppdatert hvert 3. år. Avfallsplanen viser hvordan Oslo Havn KF ivaretar mottaksplikt, skipsførerens leverings- og betalingsplikt, kommunikasjon mellom skip og havn og mellom havn og myndighetene.

For alle miljøstasjonene i Oslo havn ligger det informasjon på oslohavn.no som angir sorteringsordningen og hvilke avfallstyper som kan leveres, kontaktperson med telefonnummer og epostadresse, og kart som viser mottakets plassering på kaien. For skipsavfall er det tilrettelagt for sortering av;

- brennbart restavfall,
- EE-avfall,
- oljeholdig avfall,
- glass,
- papp og papir
- lysstoffrør

Lasterester defineres som rester av lastematerialer i lasterom eller tanker etter at lossing og rengjøring er avsluttet, herunder også restmengder og søl ved lasting/lossing. Lasterester som samles inn blir behandlet som skipets eget avfall.

Mottakene er dimensjonert etter behov og dersom større mengder avfall og lasterester skal leveres ber Havnevakta at skip eller agent avtaler direkte med Oslo Havn KFs renovatør eller andre de ser som best skikket til oppdraget. Det samme gjelder ved mottak av avløpsvann på alle andre kaier enn Søndre Akershuskai der cruiseskip kan levere direkte inn på Vann- og avløpsetatens renseanlegg fra og med cruisesesongen 2017. Skipsførere som ikke finner mottaksordningen tilfredsstillende kan bruke vår elektroniske tilbakemeldingsskjema som finnes på oslohavn.no under miljø og avfall.

1. Om Oslo Havn

Oslo havn er Norges største offentlige gods- og passasjerhavn. I en normaluke anløper det mellom 50 og 70 skip med gods og passasjerer til havna. Omlag seks millioner tonn gods og sju millioner reisende kommer årlig til Oslo sjøveien – enten på godsskip, med fergene fra Danmark og Tyskland, på cruisebåter og charterbåter eller på lokalfergene. Kaia på Rådhusbrygga er landets travleste fergeknutepunkt. Herfra går båtene til Nesodden og Slemmestad med nesten fire millioner passasjerer årlig. Videre blir omlag én million passasjerer fraktet med lokalfergene til Bygdøy og øyene i Oslofjorden. Bildet viser en oversikt over lokasjonen til de ulike terminalene i Oslo havn og hvilke typer gods som håndteres.

I 2008 ble Bystyrevedtaket om Fjordbyen besluttet. Siden den tid har Oslo Havn KF gjennomført en transformasjon av havna. Store areal som før var havneterminaler er nå boliger og publikumsattraksjoner (Bjørvika, Tjuvholmen og Sørenga). Sammen med etablering av Havnepromenaden i Byhavna og effektivisering i Sydhavna, har havnens kunder og operatører i Oslo klart å opprettholde mengden gods, 5-6 millioner tonn årlig, på tross av sterkt redusert areal og kaier. Oslo havn er en flerbrukshavn med mange ulike typer skip, gods og passasjerer.

1.1. Nøkkeltall fra Oslo Havn KFs årsberetning 2018

Godsomsetningen

	2018	2017	Endring (1000 tonn)	Endring i %
Våtbulk	2 034	1 906	128	6,7
Tørrbulk	1 771	1 822	-53	-2,8
Stykkegods	2 337	2 261	77	3,4
I alt	6 141	5 988	152	2,6

Godsomsetningen fordelt på import, eksport og innenriks (1000 tonn)

	2018	2017	Endring (1000 tonn)	Endring i %
Import	2 963	2 691	272	10,1
Eksport	539	552	-12	-2,2
Innenriks inngående	2 449	2 445	4	0,2
Innenriks utgående	190	302	-112	-37,0
Godsomsetning i alt	6 141	5 990	152	2,5

Containertrafikken (TEU)

	2018	2017	Endring (1000 tonn)	Endring i %
Antall TEU m/last	167 911	135 744	32 167	23,7
Antall TEU u/last	70 062	72 634	-2 573	-3,5
I alt	237 973	208 378	29 594	14,2
Gods (1000 tonn)	1 347	1 281	67	5,2

Import av biler over Oslo Havn inkl. nyttekjøretøy

	2018	2017	Endring (1000 tonn)	Endring i %
Antall biler (l.t. 54)	54 985	60 708	-5 723	-9,4
Antall tonn (1000 tonn)	87	98	-12	-11,8

Passasjerer, biler og gods med utenriksferger

	2018	2017	Endring (1000 tonn)	Endring i %
Passasjerer utenriksferger (l.t 71 72)	2 361 884	2 369 325	-7 441	-0,2
Passasjer cruiseskip	187 698	197 886	-10 188	-5,1
Ferge- og cruisepassasjerer i alt	2 549 582	2 567 211	-17 629	-0,7
Passasjerbiler utenriksferger (l.t. 52)	171 664	182 075	-10 411	-5,7
Gods utenriksferger (1000 tonn) (f.t. 26)	590	608	-17	-2,9

Passasjerer med innenriksferger (1000 passasjerer)

	2018	2017	Endring (1000 tonn)	Endring i %
Lokale og interkommunale ferger	4 358	3 930	428	10,9
Tur- og charterbåter	128	102	26	24,9
Innenrikspassasjerer totalt	4 485	4 032	453	11,2

Anløp av utvalgte skipstyper

Skipstype (f.t. kode)	2018		2017		Endring i %	
	Antall	BT (1000)	Antall	BT (1000)	Antall	BT
Tankskip (15, 17, 51)	225	1 928	203	1 719	10,8	12,1
Tørrbulkskip (14)	61	303	97	495	-37,1	-38,8
Containerskip Lo/Lo (16)	502	4 736	469	4 499	7,0	5,3
Bilskip (55)	71	841	85	1 022	-16,5	-17,7
Andre lasteskip (11, 12, 13, 54)	1 005	1 025	1 019	1 786	-1,4	9,5
Utenriksferger (26)	1 020	50 743	1 025	50 579	-0,5	0,3
Cruiseskip (21)	90	7 260	101	7 527	-3,0	-3,5
Godsomsetning i alt	2 982	68	2 999	68	-0,6	0,2

2. Oslo Havns formål

Oslo Havn KF er et kommunalt foretak. Foretakets formål er å sørge for en effektiv og rasjonell havnedrift ved å tilrettelegge for effektiv og miljøvennlig sjøtransport, føre oppsyn med trafikken i kommunens sjøområde, samt forvalte havnens eiendommer og innretninger på en økonomisk og miljømessig god måte.

2.1 Oslo Havn KFs visjon, kjernevirksomhet og forretningside

- Visjon: Verdens mest effektive og miljøvennlige bynære havn.
- Kjernevirksomhet: Havnedrift og havneutvikling.
- Forretningside: Lønnsom forretningsdrift som finansierer effektive og konkurransedyktig tilgang til sjøtransporttjenester for Osloregionen og Norge.

2.2 HAVs mål for 2030

Strategihuset beskriver hvordan Oslo Havn KF ser for seg utviklingen av havneområdene frem mot 2030.

Målene er:

Mål 1: Effektiv og veldrevet havn

Mål 2: Miljøvennlig havn og sjøtransport

Mål 3: Bidra til Oslo som attraktiv by

2.3 Oslo Havn KF er ISO 14001:2015 miljøsertifisert

Oslo Havn KF ble 24. og 25. april 2019 godkjent uten avvik av Kiwa, og er miljøsertifisert etter ny standard ISO 14001:2015. Oslo Havn holder høy miljøstandard.

«- Vi har gjennomgått alle deler av virksomheten for å redusere utslipp til luft og vann. Vi holder havna ren og ryddig. Vi sørger for miljøvennlig og effektiv frakt av gods sjøveien til Oslo og Østlandsområdet, fremfor mindre klimavennlig veitransport. For meg er det viktig at havna er en sentral del av byens klimasatsing og det grønne skiftet, sier

havnedirektør Ingvar M. Mathisen.»

3. Avfallsplanens virkeområde, formål og ansvarsfordeling

Denne avfallsplanen gjelder for alle de offentlige kaiene i det geografiske området Oslo havn. Planen skal ivareta Oslo Havn KFs plikter etter forurensningsforskriftens kapittel 20, samt andre relevante myndighetspålagte krav.

Virkeområdet er hele det geografiske området i Oslo havn der skip ligger til kai. I 2019 inkluderer det kaiene på Filipstad, Rådhusbryggene, Akershusstranda, Vippetangen, Grønlia, Kongshavn, Sjursøya, Kneppeskjær og Ormsund.

Formålet med avfallsplanen er å bidra til å verne det ytre miljø ved å sikre etablering og drift av tilfredsstillende mottaksordninger for avfall og lasterester fra skip, og sørge for at avfall og lasterester fra skip blir viderelevert til godkjente behandlingsanlegg.

Oslo Havn KF har ansvaret for at avfallsplanen blir fulgt. Oslo Havn KF har, etter en anskaffelsesprosess i 2018, inngått en seksårsavtale med Stena Recycling som renovatør i det geografiske området Oslo havn.

Oslo Havn KF justerer fortløpende, og evaluerer minst årlig, behovet for avfallsløsninger basert på tilbakemeldinger fra renovatør, skipsfører, agent, og andre interessenter.

Oslo Havn KF er ansvarlig for å tolke gjeldende regelverk og vil i samråd med renovatør og interessenter avgjøre lokaliseringen for avfallsmottakene (miljøstasjonene), og hvilke avfallstyper det skal legges til rette for å ta imot. Kontaktperson hos Oslo Havn KFs renovatør er til enhver tid oppdatert på oslohavn.no.

3.1. Oslo Havn KF er ansvarlig for:

1. Tilrettelegging for mottaksordningen på kaiene vi forvalter og eier.
2. Drift, kontroll og vedlikehold av mottaksordningen på kaiene, og at avfallet blir håndtert i henhold til gjeldende regelverk.
3. Informasjon og kart om mottaksordningene som er tilgjengelig på oslohavn.no.
4. Samle innspill og informasjon fra brukerne og relevante interessenter som skipsfører, agent og eventuelt andre brukere.

Leietakere, i det geografiske området Oslo havn, har selv ansvar for egen avfallshåndtering. I leiekontrakter med Oslo Havn KF er dette ansvaret tydelig beskrevet. Leietakere kan selv velge renovatør og følger opp egne avtaler. Dersom Oslo Havn KF mener oppfølgingen fra leietaker ikke er tilstrekkelig, kan det følges opp med en befaring og videre krav til innsyn i

dokumentasjon. Leiekontrakter følges opp løpende i seksjon for Forvaltning og miljø i Oslo Havn KF.

Oslo Havn KFs miljøpolicy, med fokus på høy sorteringsgrad, økt gjenvinning og mindre avfall, gjelder for alle i Oslo havn.

Der Oslo Havn KF mener det er mest hensiktsmessig med fellesløsninger for flere kunder er det Eiendomsavdelingen i Oslo Havn KF som planlegger i dialog med brukerne, prosjekterer, og bygger løsningene. Driften gjennomføres på kontrakt med eksterne leverandører. Eksempler på dette er miljøstasjonene langs kaiene og nedgravde avfallsbrønner på Akershusstranda, Bekkelagsbadet og Rådhusbrygge 2.

4. Rammebetingelser

4.1.1. MARPOL og EU-direktiv

MARPOL 73/78 er en internasjonal konvensjon om hindring av forurensning fra skip. Dette fastsetter hvilke former for avfall det er forbudt å slippe ut i havmiljø, og som krever at det foreligger tilstrekkelig mottaksanlegg i havner. Det er forbudt å slippe ut skadelige flytende stoffer i bulk, avløp, avfall og luft forurensning i havmiljø.

4.1.2. Forskrift om levering og mottak av avfall og lasterester fra skip

Forurensningsforskriftens kapittel 20 om levering og mottak av avfall og lasterester fra skip, som en implementering av ovenstående EU-direktiv, og med hjemmel i bl.a. forurensningsloven, ble vedtatt 12.10.03 med gyldighet fra samme tidspunkt.

4.1.3. Forurensningsloven m/forskrift om farlig avfall

Forurensningsloven er vedtatt endret med virkning fra 01.07.04. Etter lovendringen betegnes forbruksavfall fra næringslivet som næringsavfall og det vil ikke lenger være kommunene som har plikt for mottak og viderehåndtering av dette. I 2013 er forurensningsforskriften vedtatt endret med virkning fra 03.10.2013. Etter endringen plikter havneansvarlig å utarbeide en avfallsplan i samråd med berørte parter, herunder spesielt brukere av havnen eller deres representanter. Avfallsplanen skal evalueres og oversendes fylkesmannen for ny godkjenning minst hvert tredje år og ved vesentlige endringer i driften av havnen.

Avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall er hjemlet i forurensningsloven og innebærer også at skip og havneansvarlige må forholde seg til denne. Næringsavfallsbesittere av farlig avfall skal deklareere mengde og type på eget skjema. Av praktiske- og kompetansemessige årsaker blir farlig avfall, på vegne av skipsførere, deklart av renovatør på kontrakt med Oslo Havn KF. Det er også aktuelt at de mest vanlige farlige avfallstypene som tilsvarer farlig avfall fra husholdninger kan leveres udeklart til miljøstasjoner og at den videre deklarerings av det farlige avfallet gjøres av renovatør.

4.1.4. Forskrift om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum

Forskrift om forbud mot innførsel av matavfall fra transportmidler som opererer internasjonalt. Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet med hjemmel i lov av 24.10.2003 nr. 1288 om forskrift om forbud mot innførsel av matavfall fra transportmidler som opererer internasjonalt. Formålet med denne forskriften er å forebygge sykdommer samt overføring av smitte til dyr og mennesker ved innførsel av matavfall fra transportmidler som opererer internasjonalt. Denne forskriften spesifiserer at mottak av matavfall fra skip som ankommer fra destinasjoner utenfor EU/EØS må samles inn separat fra annet avfall for destruksjon.

Det er forbudt å innføre matavfall fra transportmidler som opererer internasjonalt unntatt når vilkår i forskriften er oppfylt. Matavfallet og alt som har vært i kontakt med mat går direkte til forbrenning sammen med restavfall.

5. Gebyrsystemet for avfallshåndtering i Oslo havn

Mottaksordningene skal være selvfinansierende. Dette innebærer at alle særskilte omkostninger vedrørende administrasjon/informasjon, mottak, videre håndtering av avfall fra skip og faktureringskostnader forbundet med forskrift, skal dekkes av de skip som anløper havnen. Kostnader for ordningen vil beregnes for ulike skipsgrupper, slik at det ikke skal forekomme urimelig subsidiering skipsgruppene imellom. Avfallsgebyret oppdateres årlig, i [priser og forretningsvilkår](#), som er kommunisert på oslohavn.no.

Levering av ordinært skipsavfall (no special fee) er inkludert i kostnadene når skip anløper Oslo havn. For større mengder avfall og lasterester eller om skipet ønsker å levere spesielle typer avfall (special fee), skal det avtales på forhånd og betales direkte til Oslo Havn KFs renovatør, kontaktinformasjon finnes på [oslohavn.no om avfall og avløp](#).

6. Renovatør i Oslo Havn

6.1. Oslo Havn KFs krav og forventninger til renovatør på kontrakt

Valg av renovatør gjøres av Oslo Havn KF etter ordinær anbudsprosess. I følge dialogen med Oslo Havn KFs kunder er vi enig om at avfallshåndteringen i Oslo havn skal ivareta:

1. God service til kundene
2. Prisgunstige løsninger
3. Løsninger som fremmer miljøet

6.1.1 Krav til renovatør i Oslo Havn KF:

- Renovatør skal umiddelbart varsle oppdragsgiver dersom avfallsbehandlingen avviker i forhold til hva som er angitt i kontrakt og rutiner for mottakene.
- Renovatøren skal umiddelbart varsle oppdragsgiver dersom det ved innsamling avdekkes alvorlige avvik i form av ulovlig levert avfall (eksplosiver, radioaktivt avfall mm), alvorlig mangler i kildesorteringen og eventuelle andre avvik på mottakene. Dette oppsummeres i årlig avviksrappport, og arkiveres hos Oslo Havn KF.
- Renovatøren skal rapportere i henhold til behov; mengde og type avfall pr. kai og pr. tidsenhet, samlerapporter etc. Det skal kunne skilles mellom avfall som er innsamlet under No special fee – systemet og avfall som er mottatt under Special fee – systemet.
- All informasjon om avfallet skal deles på en slik måte at det enkelt kan legges inn i logg Oslo Havn KF bruker til miljøoppfølging (2019: Kundeportal, Stena Recycling AS).
- Renovatøren og alt oppsamling og innsamlingsutstyr som benyttes for farlig avfall skal være ADR godkjent, og oversikt på sjåfører oppdateres årlig, arkiveres Oslo Havn KF.
- Renovatøren skal inneha nødvendig kunnskap om avfall, herunder farlig avfall og krav til deklarerer av farlig avfall. Renovatøren skal på eget initiativ foreslå utbedring og forbedring av mottaksløsningen for avfall når nye behov eller forskriftsendringer oppstår.
- Renovatør skal deklarerer alt som hentes av farlig avfall elektronisk på avfallsdeklarerer.no.
- Renovatør stiller med sikkerhetsrådgiver ADR dersom dette er et krav til driften i Oslo havn med de forpliktelser dette innebærer.
- Sikkerhetsrådgiver gir ansatte i Oslo Havn KF opplæring i bruk av avfallsdeklarerer.no og gir en årlig gjennomgang av plikter og ansvar vi som eiere har, knyttet til farlig avfall og farlig gods.
- Renovatør skal kunne sende elektronisk faktura.

- Renovatøren skal ha tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å motta avfall og lasterester under Special fee – systemet.
- Renovatør skal levere innsamlet avfall til godkjent mottak. Avvik eller uønskede hendelser knyttet til avfall fra Oslo havn skal varsles og følges opp. Årlig avviksrappport fra renovatør arkiveres hos Oslo Havn KF.
- Videre håndtering av avfall og lasterester skal beskrives i Kundeportal, og/eller dokumenteres av renovatør.
- Renovatør, sammen med Oslo Havn KF, skal sørge for at det er opprettes rutiner eller retningslinje for intern opplæring av det personell som ivaretar havnens plikter. Dette gjøres for å sikre riktig avfallshåndtering og behandling etter lover, forskrifter, likebehandling, effektivitet og service overfor brukerne.

6.2. Oslo Havn KFs kontrollrutiner av renovatør

Avfallsdeklarerer har siden mai 2016 blitt utført av renovatør elektronisk. Renovatør benytter godkjent sjåfør og kvalifiserte folk til henting og levering av farlig avfall/gods.

Ansatte på Teknisk avdeling i Oslo Havn KF gjennomgår fakturaer og bruker avfallsdeklarerer.no for å sjekke om renovatør følger opp dette ansvaret. Hver deklarerer skal inneholde IMO nummer for å knytte leveringen til rett skip.

Oslo Havn KF mottar årlig oppdatert liste med aktuelle sjåførere, som har rett opplæring og kursbevis. Sikkerhetsrådgiver ADR fremstiller oppdatert sikkerhetsbevis annenhvert år.

Oslo Havn KF mottar årlig avviksrappport fra renovatør og blir raskt varslet, via Havnevakta og oppsyn, dersom det har vært hendelser knyttet til transport, pakking, lasting eller lossing av farlig avfall/gods som har opphav i Oslo havn.

Oslo Havn KF mottar gebyr og rask varsling dersom noe er sortert feil på våre miljøstasjoner. Behov for opplæring og innskjerping vurderes løpende og følges opp av seksjonsleder på Teknisk Havneservice i Teknisk avdeling.

7. Avfallshåndtering ved eksisterende mottaksanlegg i Oslo havn

7.1. Oversikt over avfallstyper og mengder som blir mottatt i Oslo Havn

Avfall som blir hentet og håndtert av Stena Recycling AS blir registrert og loggført. Som et krav til renovatøren skal all informasjon om avfallet deles på en slik måte at det enkelt kan brukes til ISO 14001 miljøoppfølgingen. Tabellen under viser den totale skipsavfallsmengden som ble mottatt i Oslo Havn 2018. Dette er en oppsummering fra alle miljøstasjonene.

Type avfall og lasterester mottatt i 2018, oppgitt i kg

Avfallstype	Lasteskip	Cruise	Totalt
Bioavfall og slam	741	5 876	6 617
Blandet avfall	17 985	265 910	283 895
EE-avfall	198	1 182	1 380
Farlig avfall	4 665	114 496	119 161
Glass	720	83 215	83 935
Masser og uorganiske materiale		960	960
Medisinsk avfall		19	19
Metall	258	23 321	23 579
Papir, papp og kartong	820	28 633	29 453
Plast	31	2 580	2 611
Gråvann/Septik		5 000	5 000
Særskilt fraksjon. U dekl	11		11
Totalt	25 429	531 192	556 621

Sorteringsgraden for skipsavfall fra cruise var i 2018 50 % som er omtrent lik nivået fra 2017 (51 %). For lasteskip har sorteringsgraden gått opp fra 27 % i 2017 til 32 % i 2018. Ved å legge sammen sorteringsgradene så er den totale sorteringsgraden for skipsavfall 49 %.

Oslo Havn KFs trafikkssentral vil formidle kontakt med firma som kan motta oljeavfall, lasterester og kloakk fra skip. For at disse avfallsfraksjoner skal kunne mottas må fartøyet ha overholdt meldeplikten beskrevet i forurensningsforskriften § 20- 7, og skipet må ligge ved en kai der mottak av slikt avfall kan sikkerhetsmessig og praktisk gjennomføres. Betaling for og mengde som leveres, samt leveringstidspunkt. Betalingen innkreves av avfallsfirmaet. Mottak utover det som er beskrevet i priser og forretningsvilkår, som oljeavfall, lasterester og kloakk beregnes i hvert enkelt tilfelle på grunnlag av type. Estimerte [priser finnes på oslohavn.no](https://www.oslohavn.no/priser)

7.2. Rutiner ved mottaksanlegg i Oslo Havn

Miljøstasjoner

I 2019 er det 8 miljøstasjoner som står strategisk plassert rundt på Oslo Havn, disse er plassert innenfor sikkerhetssoner (ISPS). Ved behov kan avfallsbeholdere som står på hjul i miljøstasjonen benyttes til å transportere avfall fra fartøyet til miljøstasjonen.

Avfall fra lasteskip leveres til selvbetjente miljøstasjoner ute på kaiene. Det forutsettes at avfallet blir sortert om bord på båtene før det fraktes til nærmeste miljøstasjon. Informasjon om sortering av skipsavfall finnes på oslohavn.no. Avfallsgebyret beregnes på grunnlag av skipets bruttotonnasje.

Skip som skal levere større mengder avfall og lasterester skal avtale levering med Oslo Havn KFs renovatør enten direkte eller via agent. Oslo Havn KF skal, ved behov, rettlede skipsfører i arbeidet med å sortere avfallet. Lasterester samles inn og behandles som skipets eget avfall.

Alle miljøstasjoner står åpne 24 timer i døgnet og er selvbetjente innenfor avstengte områder (ISPS). De inspiseres jevnlig av oppsyn i Oslo Havn KF. Stasjonene tømmes etter avtale med renovatør og justeres opp ved behov.

- Farlig avfall deklarerer elektronisk av renovatøren ved innsamling av avfallet.
- Ved behov for å håndtere større mengder rene fraksjoner benyttes best egnet emballasje etter avtale mellom renovatør og agent/skip.

I miljøstasjonen er det tette beholdere med lokk for oppsamling av restavfall og UN-godkjente fat for farlig avfall. For annet avfall benyttes ulike oppsamlingsutstyr som f.eks. plastkasser, fat, bur og paller m. karmen. Alle fraksjonene i stasjonen er merket med skilt med piktogram og tekst på norsk/engelsk.

Hver miljøstasjon er utstyrt med en beredskapskasse med Absorbenter. Absorbentkassene er merket og låst med en plombetråd, for å sikre at kassen til en hver tid er klar for bruk. Bruksanvisning for bruk av absorbentene er limt på fremsiden av kassene. Absorbentkassene inspiseres jevnlig av Teknisk Havneservice. Dette ivaretas gjennom en tiltaksserie i Lydia.

Kapasitetsbehov blir slik vurdert og justert løpende av Oslo Havn KF, i samråd med brukerne, og med renovatør som faglig rådgiver for å utvide eller forbedre avfallsløsningene. Dersom avfall står utenfor miljøstasjonen eller noen fraksjoner i miljøstasjonen er overfylt ved tømning, blir dette registrert som avvik i Lydia, når Teknisk Havneservice er på jevnlig inspeksjon. Teknisk- og Trafikkavdeling i Oslo Havn gjennomfører derfor fortløpende

vurderinger av de aktuelle mottaksanleggene, og justerer opp antall tømminger etter behov fra kunder og eget oppsyn.

Farlig avfall deklarerer av renovatør elektronisk og på stedet. Deklarasjonene sjekkes av Oslo Havn via avfallsdeklaring.no. Det er sjelden store mengder farlig avfall i miljøstasjonene, men dersom det oppstår søl eller feilsortering kan Oslo Havn KF gå inn på anløpslogg for å finne hvilket skip som lå ved denne miljøstasjonen.

Mottak av skipsavfall fra cruiseskip

Avfall fra cruiseskip er den største andelen av avfall som Oslo Havn KF tar i mot i løpet av et år. Ved cruiseanløp står renovatør klar på kaia og tar imot avfallet som er meldt inn minst 24 timer før anløpet, gjennom avfallsskjema som ligger på Oslo havns sine sider. Avfallsskjema (med IMO nummer) sendes per epost til renovatør som gjør klar nødvendig kapasitet på kaikant når skipet anløper.

Cruiseskip betaler en renovasjonsavgift per person ombord enten de leverer avfall eller ikke. Denne ordningen gjør at de gjerne velger å levere avfall når de kommer til kai.

Komprimatorbil kjøres helt inntil båten og restavfallet går direkte til forbrenning. Stykkgodsbil plasseres rett ved slik at renovatør frakter alle typer fraksjoner kort avstand vekk fra kaia. Renovatør bruker truck til å laste alt avfall inkludert farlig avfall over til stykkgodsbil. Dersom bilen er full benyttes miljøstasjonen som mellomlagring. Renovatør tømmer miljøstasjonen samme dag som anløpet.

Renovatør skriver IMO nummer på skipet på den elektroniske deklareringsen for farlig avfall, og på faktura, slik kan Oslo Havn KF til enhver tid kan vite hva som er levert fra hvilket skip. Dette gjør det enkelt for Oslo Havn KF å følge opp ev. avvik som feilsortering eller feil emballasje benyttet fra skipet.

Den største andelen av avfall som håndteres årlig i Oslo havn, er knyttet til cruiseskip. Cruisesesongen starter i april og varer til og med september. Oslo Havn KF, ved trafikkavdelingen, inviterer interessentene for cruise til årlig evaluering og oppstart av sesongen i mars/april. I tillegg er det et tilbakemeldingsskjema på oslohavn.no, som kan brukes av alle 24/7. Det generes epost som går direkte til miljøsjefen og Teknisk Havneservice

7.3. Avfall som ikke skal mottas

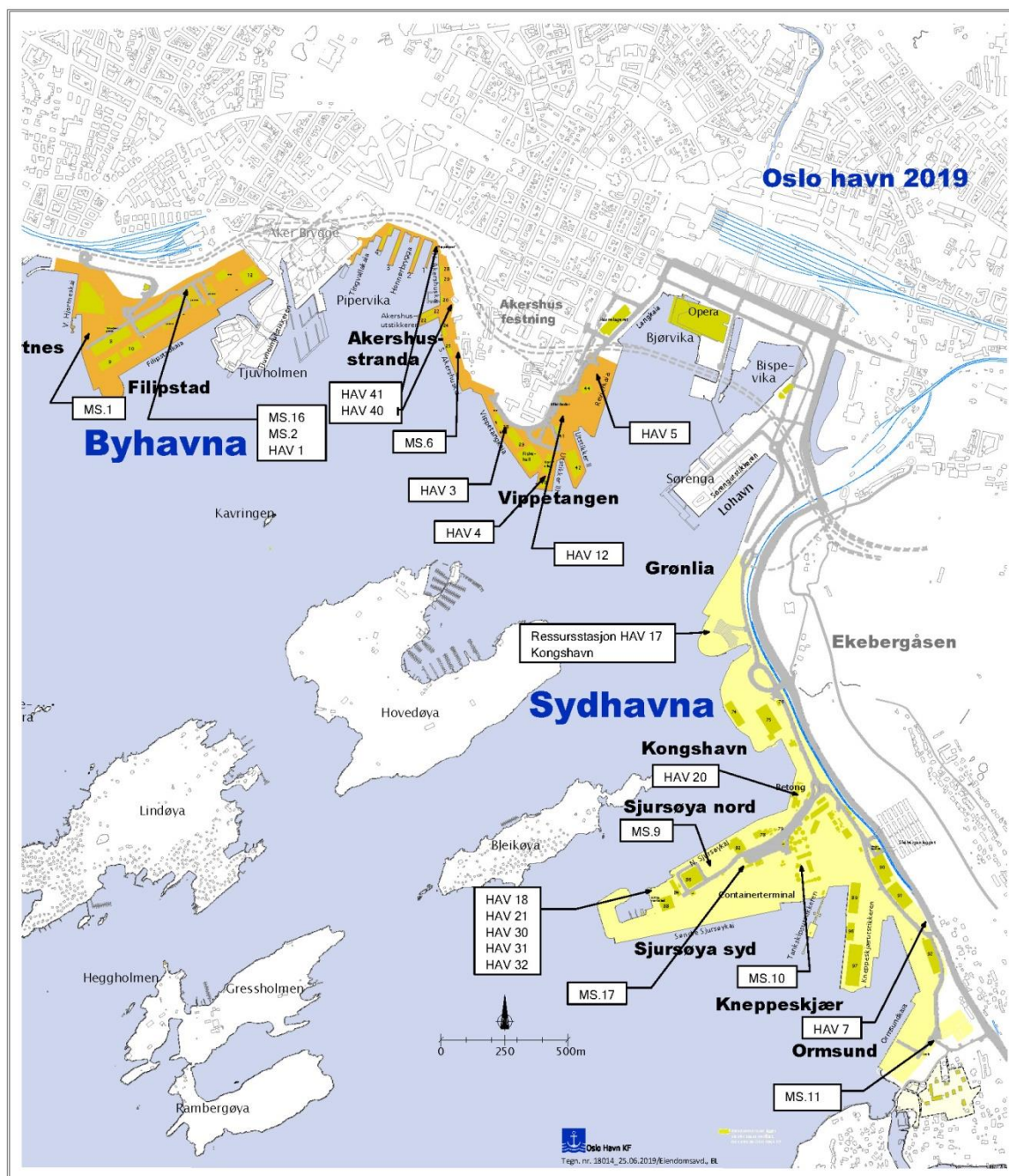
Under NSF ordningen kan det ikke mottas avfall i følgende ADR-klasser:

- Eksplosiver (klasse 1)
- Infeksjonsfremmende stoffer (klasse 6.2)
- Radioaktive materialer (klasse 7)

Dersom eksplosiver oppdages i Oslo havn skal vedkommende [i følge DSB](#), ringe politiet på 02800.

8. Kart på miljøstasjoner for skipsavfall i Oslo havn

Kart under gir en oversikt på alle miljøstasjonene der skipsavfall kan leveres 24/7. Kartet er oppdatert 28.06.19.

9. Rapportering og informasjon

9.1. Rapporteringsrutiner

Renovatør benytter elektronisk faktura og skiller mellom avfall i Special Fee og No Special Fee. Der skipsfører velger å anvende andre renovatører kan det stilles tilsvarende krav om rapportering.

9.2. Mangelfull sortering

Cruiseskip får rabatt når de leverer sortert avfall. Rabattordninger kan endres årlig. Det henvises derfor oslohavn.no under [Priser- og forretningsvilkår](#). Dersom cruiseskip ikke leverer avfallet sortert faller rabatten bort.

9.3. Avviksmelding fra skip

Havneansvarlig har plikt til å sørge for tilfredsstillende mottaksordninger og må ha tilstrekkelig kapasitet til å ta imot avfallet uten unødige forsinkelser for skipet. Dersom skipsfører finner ordningen som mangelfull kan dette påklages til den aktuelle havneansvarlige.

For å ivareta havnens plikt iht. forskrift og for å høyne standarden på mottaksordningene skal det legges til rette for en avviksrapportering. Siden 2016 har Oslo Havn KF hatt et elektronisk avviksskjema til dette formålet, nederst på siden [om avfall på oslohavn.no](#), der kan meldinger sendes elektronisk. Meldinger går automatisk på epost til Havnevakta, Teknisk Havneservice og miljøsjefen i Oslo Havn KF. Alle tilbakemeldinger følges opp med renovatør for å finne kundeorienterte løsninger.

Oppdager ansatte i Oslo Havn KF avfall på avveie brukes avvikssystemet. Meldinger går til nærmeste leder. Observasjoner på oppsynsrunder av miljøstasjonene kan registreres, via app, som merknader i drift og vedlikeholdssystemet Lydia.

Miljøsjefen sørger for oppdatert informasjon om avfallsordninger på oslohavn.no. Sammen med trafikk inviterer vi aktørene på cruise og ev. chartertrafikken til oppstartsmøte før sesongen starter i april. Endringer og evaluering av avfallsordningen gjøres i samråd med brukerne.

Renovatørens sjåfører har ofte en direkte dialog med mannskap på skipet ved anløp, i tillegg er Oslo Havn KF til tider representert på kaia med havneinspektør ved ankomst.

Dersom avfallsbesitter ikke er fornøyd med oppfølgingen fra Oslo Havn KF, vil vi opplyse at de har muligheten til å påklage dette til Fylkesmannen i Viken.

9.4. Informasjon til havnebrukerne

Informasjon om miljøstasjonene og oppdatert informasjon om avfallshåndteringer i Oslo Havn finnes på oslohavn.no.

Følgende opplysninger skal framgå:

- Waste instruction – viser avfall som er No special fee, og Special Fee.
- Waste Notification form – viser hva skipet ønsker å levere ved anløp, mengde og type
- Map of waste delivery – viser hvor miljøstasjonene finnes for cruise og lasteskip
- Kontaktperson hos renovatør oppdateres årlig på oslohavn.no.
- Prices sludge og sewage utover levering på Søndre Akershuskai og utover 5 kubikk som er inkludert i prisen, deles på oslohavn.no.
- Epostadresse og telefon til døgnåpen trafikksentral i Oslo Havn KF er:
Havnevakta@oslohavn.no tlf. 917 99 900 (24/7)

10. Ansvar, organisering og plikter

Oslo Havn KF skal sørge for at avfallet blir mottatt og videre håndtert i henhold til gjeldende forskrifter. Renovatør Stena Recycling AS bistår Oslo Havn KF med dette arbeidet.

Havnevakta i Oslo Havn er døgntilgjengelig bemannet og har dialog med skip og agenter.

Havnevakta@oslohavn.no tlf. 917 99 900 (24/7)

Teknisk avdeling i Oslo Havn, seksjon for Teknisk Havneservice følger opp avtalen med renovatør. Relevante kontaktpersoner finnes på oslohavn.no/kontakt.

Oppdatering av avfallsplanen kan varsles fra renovatør eller miljøsjef og utarbeides i samarbeid med flere avdelinger i Oslo Havn KF. Miljøsjef ledet revisjonsprosessen i 2019.

Skipsfører skal sørge for at avfall og lasterester fra skipet blir levert til mottaksordning i havn før avgang, med mindre skipet har akseptabel lagringskapasitet for senere levering.

Sjøfartsdirektoratet fører tilsyn med skipenes plikter, og kan i den forbindelse gi pålegg til skipsfører. Informasjon om mottatt avfall i Oslo havn sendes til Sjøfartsdirektoratet som vurderer behovet for å utføre en skipskontroll.

Fylkesmannen fører tilsyn med havnene, godkjenner avfallsplanen, og kan gi pålegg om bedre tilrettelegging hos havneansvarlig.

Risikovurdering utførte seksjon for forvaltning og miljø og Teknisk avdeling i 2019. Avfall og risiko forbundet med håndtering av skipsavfall og eget avfall er vurdert. Avfall er en av flere miljørisiko som Oslo Havn KF er oppmerksom på, og som vurderes løpende som en del av våre driftsoppgaver. Sikkerhetsansvarlig i Stena Recycling bistår faglig for Oslo Havn KF knyttet til håndtering og transport av farlig avfall.

Beredskap: Alle miljøstasjoner i Oslo Havn KF har siden 2018 vært oppgradert med egen absorbentkasse, der ulike typer oppsamlingsmateriale kan brukes ved søl og lekkasje i og ved miljøstasjonene.

Vedlegg 3: Endringslogg av denne avfallsplanen siden 2004 i Oslo Havn KF

Dato	Kapittel/vedlegg	Endring	Ansvarlig
30.11.04 Ver. 1.1	Eksempel miljøstasjon	Vedlegget er tatt ut, håndteres i informasjonsmateriell til kundene (skipsgrupper)	TJ
30.11.04 Ver. 1.1	Kart over miljøstasjoner	Mindre endringer/korrigeringer	TJ
13.12.04 Ver. 1.2	Meldingsskjema – opplysninger som skal meldes før anløp i Oslo havn	Meldingsskjemaet bygger på skjemaet som ligger i forurensningsforskriften, men det er skrevet tilleggsmerknader som gjelder spesielt for Oslo havn.	TJ
13.12.04 Ver. 1.2	Bestillingsskjema for cruiseskip og orlogsfartøy	Skjemaet skal sendes til Havnevakta, ikke til renovatøren	TJ
24.08.06 Ver. 1.3	Forord og i hele dokumentet	Norsk Gjenvinning endrer navn til Veolia Miljø fra 03.04.06. Norsk Gjenvinning er erstattet med renovatøren gjennom hele dokumentet.	CI
24.08.06 Ver. 1.3	Samarbeid med havnebrukerne	Avholdelse av miljøsonemøter er erstattet av årlige kundemøter/informasjonsmøter.	CI
24.08.06 Ver. 1.1	Avfallsgebyrer i Oslo Havn KF – Skipsrenovasjon	Gebysatsene er endret pr. 1/1-06. Oppdatert informasjon mht. gebyrordning for orlogsfartøy.	CI
24.08.06 Ver. 1.1	Håndteringsrutiner for avfall fra Oslo Havn	Antall miljøstasjoner på havna er redusert fra 12 til 10.	CI
24.08.06 Ver. 1.3	Kart over miljøstasjoner	Kart er tatt ut, håndteres i informasjonsmateriell på web / til kundene (skipsgrupper)	CI
14.03.11 Ver. 2.0		Avtale med ny renovatør ble inngått i 2010, og avfallsplanen oppdatert og revidert.	CI
14.03.11 Ver. 2.1	Vedlegg 7	Beredskapsplan for håndtering av smittefarlig avfall er oppdatert til Returas håndtering	CI
06.11.13	Vedlegg 2	Meldingsskjema – opplysninger som skal meldes før anløp i Oslo Havn (anløpshavn som omtalt i § 20-7)	YT
06.11.13	Vedlegg 3	Bestillingsskjema for cruiseskip og orlogsfartøy	YT
06.11.13	Vedlegg 4	Rabatt på avfallsgebyr for cruiseskip er endret fra 1.1.2014. 5m ³ oljeholdig flytende avfall inngår inn i 'no special fee'.	YT
06.11.13		Oppdatert avfallsplan iht endringer om å varsle Sjøfartsdirektoratet.	YT
07.07.14		Oppdatert avfallsskjema som også ligger på nettet	HN
10.10.16		Oppdatert avfallsplan iht endringer om farlig avfall og elektronisk deklarerings som trer i kraft 2016 og 2017	HN
2019 2019-11		Oppdatert avfallsplan iht endringer i forurensningsforskrift, avfallsforskrift, forurensningslov og oppdatert veileder M-174. Oppdatert Havnevakta	HN

Oslo Havn KF
Postboks 230 Sentrum
N-0103 Oslo

Besøksadresse
Akershusstranda 19, Skur 38
E-post: postmottak@oslohavn.no

www.oslohavn.no